

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 690

гр. Перник, 17.10.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ

Борислава П. Борисова-Здравкова

като разгледа докладваното от КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ Въззивно частно гражданско дело № 20221700500556 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274 – чл. 278 ГПК.

Образувано е по частна жалба с вх.№ 3751/12.05.2022 г. от И. Г. В. против Определение № 490 от 29.04.2022 г. по гр.д. № 2454/2021 г. на РС - Дупница, с което исковата молба на жалбоподателя е върната, поради недопустимост на предявения иск и производството по делото е прекратено.

В жалбата по подробни доводи се иска отмяна на обжалваното определение като се иска продължаване на съдопроизводствените действия по делото. Сочи се, че определението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Възражава се, че ищецът има правен интерес от водене на исковото производство както относно преписката, образувана по негова жалба, така и относно преписките, образувани по жалби от майка му. Твърди, че прекратяването на производството противоречи на целите на ЗОДОВ, на нормите на общностното право и съдебната практика на Съда на ЕС, като посочва конкретни съдебни решения.

Пернишкият окръжен съд, след като прецени доказателствата по делото, доводите на жалбоподателя, както и служебно всички правно релевантни факти, приема следното:

Частната жалба, като подадена в срока по чл. 275, ал. 1 ГПК от процесуално легитимирана страна против подлежащ на обжалване акт, е допустима.

Производството по гр.д. № 2454/2021 г. на РС - Дупница е образувано по подадена от И. В. искова молба, с която срещу Прокуратура на Р България по изложените в исковата молба обстоятелства е предявен иск за заплащане сумата от 2 600,00 лв., представляващи неимуществени вреди, причинени в резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на Прокуратурата по преписки с №№ 1446/2014 г., 1475/2014 г. и 1916/2014 г. по описа на РП – Кюстендил, ДП № 1273/2015 г. по описа на РП – Кюстендил, представляващо нарушение на нормите на Европейския съюз – Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета – съображения 19 и 66 от преамбюла, чл. 2; в Хартата на основните

права на ЕС – преамбюл, чл. 1, чл. 17, ал. 1, чл. 47 §§ 1 и 2, чл. 48, ал. 2; Договора за ЕС – преамбюл, чл. , чл. 4§3; чл. 6§3, чл. 19, §1, ал. 2, както и практиката на Съда на ЕС.

С Разпореждане № 1322/04.10.2021 г. на РС производството по делото е оставено без движение като съдът е указал на ищеца да поясни петитума на иска си като посочи претендираната сума от 2600 лв. относно кои конкретни действия на прокуратурата и по кои наказателни производства/предварителни проверки се претендира.

В изпълнение на дадените указания, ищецът е посочил, че основава иска си на чл.2в от ЗОДОВ и счита, че е нарушено правото му на защита и на справедлив процес по следните преписки с №№ 1446/2014 г., 1475/2014 г. и 1916/2014 г. по описа на РП – Кюстендил, ДП № 1273/2015 г. по описа на РП - Кюстендил.

С Определение № 381/01.04.2022 г. съдът е установил, че исковата молба не отговаря на изискванията на чл.127, ал.1, т.4 и т.5 от ГПК, поради което е указал на ищеца да изложи твърдения, обосноваващи правния му интерес от предявяване на иск за обезщетяване на вреди от действия на Прокуратурата по преписки/досъдебни производства, образувани по жалби на майка му (починала); да конкретизира вредите, които лично той е претърпял и в резултат от кои актове, действия или бездействия по кои преписки, както и техния размер. Също така твърденията от ищеца действия, бездействия до какви нарушения на правото на ЕС са довели и какви вреди са му причинили.

С молба вх.№ 3158/19.04.2022 г. ищецът е изложил обстоятелства в изпълнение на указанията, като описва подробно и по същество предмета на всяка една от преписките като навежда твърдения, че неимуществени вреди са произтекли за него лично от действията на прокуратурата по всяка от цитираните преписки и досъдебно производство. В отговор на изискването на съда за конкретизация на вредите, уточнява следните суми за претендирани обезщетения, със съответните обезщетения за забава: За вреди произтекли от нарушение на ПЕС при работа на прокуратурата по преписка № 1446/2014 г. по описа на РП – Кюстендил – претендира сумата от 1000 лв. с начален момент на забава 19.05.2014г.; За вреди произтекли от нарушение на ПЕС при работа на прокуратурата по преписка № 1475/2014 г. и ДП № 1273/2015г. по описа на РП – Кюстендил – претендира сумата от 1300 лв. с начален момент на забава 30.09.2016г.; За вреди произтекли от нарушение на ПЕС при работа на прокуратурата по преписка № 1916/2014 г. по описа на РП – Кюстендил – претендира сумата от 300 лв. с начален момент на забава 18.11.2015г.

Относно правният интерес да предявява настоящия иск за вреди по преписки, чиито жалбоподател е майка му, посочва,че доколкото двамата са живеели в едно домакинство и са полагали общи грижи за имота, то счита, че претендираните неимуществени вреди са лично претърпени от ищеца в резултат от действията на прокуратурата по всички цитирани в исковата молба преписки и са настъпили и за него, защото по всяка от упоменатите преписките и ДП ищецът е бил ангажиран лично чрез своите усилия и възможности да предоставя наличните доказателства, да прави искания за липсващи такива и по всякакъв начин да подпомогне разкриването на обективната истина. Заявява, че именно разрывът между действителността и предприетите/или неизвършени действия от държавните институции в конкретния случай е източник на неимуществени вреди за ищеца.

С обжалваното Определение № 490/29.04.2022 г. съдът е върнал на осн. чл. 130 ГПК исковата молба като е приел, че ищецът не е активно процесуално легитимиран да предяви иск за обезщетяване на неимуществени вреди от действия на Прокуратурата по преписки, по които не е участвал като страна, а именно по пр. № 1475/2014 г.; № 1619/2014 г. и ДП № 1273/2015 г. По отношение на пр. № 1446/2014 г. съдът е приел също така, че искът е недопустим, като е посочил, че от изложеното в исковата молба не може да се приеме, че съдът е надлежно сезиран с иск с правно основание чл.2в, ал.1, т.2 от ЗОДОВ във вр. чл.4, § 3 от Договор на ЕС.

При така установеното от фактическа страна, въззивният съд съобразява, че относно

иска за неимуществени вреди, които ищецът е претърпял, породени от незаконосъобразни действия и бездействия на Прокуратурата по пр. № 1446/2014 г. поради нарушение на приложимото право на ЕС, проц. легитимиран ответник, предвид фактическите твърдения в исковата молба, е процесуалният субституент на държавата – Прокуратура на Р България. В исковата молба са посочени конкретни нормативни актове и норми на правото на ЕС, които ищецът счита да са нарушени от действия и бездействия на Прокуратурата. За редовността на исковата молба по чл.2 от ЗОДОВ е достатъчно да се претендира обезщетение за причинените неимуществени вреди, като предметът на спора е очертан в рамките на обичайните негативни преживявания за съответното действие или бездействие на разследващите органи, прокуратурата или съда. Съдът е надлежно сезиран за обезщетяване на неприятните чувства, усещания и преживявания, независимо дали в исковата молба тези неимуществени вреди са подробно описани. (Решение № 63 от 18.03.2016 г. по гр. д. № 5124 / 2015 г. на ВКС, 3-то гр. отделение). В исковата молба са посочени конкретни нормативни актове и норми на правото на ЕС, които ищецът счита да са нарушени. В прекратителното си определение съдът сочи, че от изложените фактически обстоятелства, не можело да се приеме, че съдът е сезиран с иск на основание чл.2в, ал.1, т. 2 от ЗОДОВ. Спорният предмет на делото се въвежда от ищеца с исковата молба. Ищецът индивидуализира претендираното или отричано пред съда спорно материално право чрез фактическите си твърдения в обстоятелствената част на исковата молба и формулирания във връзка с тях петитум. Въз основа на фактическите твърдения и на заявления петитум съдът определя правната квалификация на иска и ако той е допустим, разрешава въведения с исковата молба правен спор. Съдът не е обвързан от дадената от ищеца правна квалификация, а задължение на съда е да подведе фактическите твърдения на ищеца под приложимите материалноправни норми и по този начин да посочи действителното правно основание на иска за обезщетение. Допустимостта на иска се преценява въз основа на изискванията на закона за конкретните видове искови производства и въведените с исковата молба твърдения, очертаващи предмета на спора - Определение № 16 от 12.01.2011 г. по ч. пр. д. № 621 / 2010 г. на ВКС. Предвид това настоящият въззивен състав приема, че доколкото производството е инициирано от проц. легитимирано лице с правен интерес от претендираното право, насочено е към надлежен ответник, то искът за неимуществени вреди, които ищецът е претърпял по посочената преписка е редовен и допустим.

Относно претенцията за обезщетяване на неимуществени вреди от действия на Прокуратурата по преписки, образувани по жалби на майката на ищеца (починала), а именно по пр. № 1475/2014 г.; № 1619/2014 г. и ДП № 1273/2015 г. принципно правилно РС е приел, че съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗОДОВ, при смърт на увредения, неговото право на обезщетение за имуществени вреди се наследява, а за неимуществени вреди - само ако е било предявено пред съд от увредения. Правото на обезщетение за неимуществени вреди е лично право на ищеца - наследник, което той е придобил по силата на наследственото правоприемство, като условие за това е правото на обезщетение за неимуществени вреди да е възникнало и да е упражнено от наследодателя приживе. В исковата молба и последващите уточняващи молби действително не се сочи, а не се и твърди, че майката на ищеца е предявила приживе своите искови претенции за обезщетяване на понесени неимуществени вреди в резултат на действията на Прокуратурата по посочените преписки и досъдебно производство, по които е подала жалби.

Същевременно обаче материалноправната легитимация сочи кой е носителят на спорното материално право, а процесуалната - определя надлежната страна в процеса. Процесуалната легитимация следва от твърденията в исковата молба, дори те да не отговарят на истината, а материалната - се определя от доказателствата по делото. В настоящия случай, в уточняваща молба с вх.№ 3158/19.04.2022 г. ищецът твърди и ясно е посочил и разграничил за кои действия и бездействия и по кои преписки и досъдебно производство на Прокуратурата и за какъв конкретен размер предявените и претендирани

неимуществени вреди касаят конкретно понесени лично от ищеца неимуществени вреди. Изрично е заявил и твърди, че всички претендирани неимуществени вреди са лично претърпени от ищеца в резултат от действията на прокуратурата по всички цитирани в исковата молба преписки вкл. и по пр. № 1475/2014 г.; № 1619/2014 г. и ДП № 1273/2015 г. Тези твърдения определят и процесуалната легитимация на ищеца да предяви исковата молба за защита на твърдяното от него право. Дали това право действително принадлежи на ищеца е въпрос на основателност на исковата молба, а не на допустимостта ѝ. С оглед на това извън предмета на проверката за допустимостта на конкретния иск е дали претендираните неимуществени вреди са лично претърпени от ищеца в резултат от действията на прокуратурата и останалите елементи от фактическия състав на специалната деликтна отговорност по ЗОДОВ, доколкото това са въпроси, които подлежат на изследване и на преценка по съществото на спора, която първата инстанция дължи да даде с решението си, а не са процесуални предпоставки за допустимост на исковата молба.

Предвид всичко гореизложено, Пернишкият окръжен съд намира, че обжалваното определение следва да бъде отменено изцяло и делото да бъде върнато на същия състав на РС за продължаване на съдопроизводствените действия по предявените искове.

Разноските, включително за настоящето производство, следва да бъдат разпределени от първоинстанционния съд с оглед крайния резултат по същество на делото.

По изложените мотиви, Пернишкият окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 490 от 29.04.2022 г., постановено по гр.д.№ 2454/2021 г. по описа на Районен съд – Дупница.

ВРЪЩА делото на същия състав на Районен съд – Дупница за продължаване на съдопроизводствените действия по предявените искове съгласно мотивите на настоящото определение.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 274, ал. 4 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____